

Zaloty

BOLESŁAW LEŚMIAN

ŁĄKA

PIEŚNI KALEKUJĄCE

Zaloty

Nędzaryz bez nóg, do wózka na żmudne rozpędy
Przytwierdzony, jak zielsko do ruchomej grzędę,
Zgroza białych przechodniów i ulic zakala¹,
Obsługując starannie brzemień swego ciała,
Kręci korbę, jak gdyby na lirze² w czas słoty
Wygrywał swoje skoczne ku niebu turkoty —
I nad brzegiem urwistym tęczywch rynsztoków
Toczy się wraz z odbiciem zmydlonych obłoków,
Toczy się bałamutnie³ do dziewczki z podwórza,
Do przystani stóp bosych — i ducha wynurza
Z łachmanów, i wyciąga paździoy⁴ swych dłoni
Ku jej zębom śnieżystym, i tak mówi do niej:
«Kocham strzęp twojej błotem zbryzganej spódniczki,
Kocham głośny twój oddech! Na całej ulicy
Ty jedynie mym ustom bywasz tak potrzebna!
Wiem, że moja tęsknota, niby szkap⁵ żrebn⁶,
Wlekąc mię⁷, wyda na świat plód nowych udręczeń.
W tym mój tryumf, że jestem niestrudzony klęczeń⁸
Twojej krasy⁹! Kochajże mnie! Nuże¹⁰ do piśzczoty!
Potwór błaga cię o nią! Przyjm¹¹ moje zaloty!
Wnijdz¹² naga i bezwstydną w mej nędzy bezdomność
I tak pieść, by wargami pożreć mą ułomność!»

Kaleka

Dusza

Kaleka, Pożądanie, Miłość

Ona mu się broni,

A on mówi do niej:

«Wszak musi ktoś pokochać to, co już się stało —
I ten wózek męczeński, i korbę zboląłą,
I żądę w resztkach cielska, jak w zgłiszczach, poczętą,
I ten ochłap człowieka, co chce być przynętą!
Odsłoń czar w mej brzydocie! Znijdz¹³ z wyżyn do karła!
Bądź posłuszna mym dłoniom, jak ślepa lub zmarła!

Kaleka, Pożądanie, Nadzieja

¹zakala — osoba przynosząca wstyd. [przypis edytorski]

²lira — instrument muzyczny szarpany. [przypis edytorski]

³bałamutny (daw.) — uwodzicielski; zalotny. [przypis edytorski]

⁴paździoy — zdrewniałe części lodę lnu lub konopi. [przypis edytorski]

⁵szkapa — z politowaniem o koniu, zwłaszcza lichym, zabiedzonym. [przypis edytorski]

⁶żrebn — tu: ciężarna klacz. [przypis edytorski]

⁷mię (daw.) — mnie. [przypis edytorski]

⁸klęczeń (neol.) — wielbiciel. [przypis edytorski]

⁹krasa — uroda. [przypis edytorski]

¹⁰nuże — okrzyk oznaczający poganianie: dalej, szybciej. [przypis edytorski]

¹¹przyjm — dziś popr.: przyjmij. [przypis edytorski]

¹²wnijść (daw.) — wejść. [przypis edytorski]

¹³znijść (daw.) — zejść. [przypis edytorski]

Zdołam być nieodparty, jako grzech i zguba,
I potrafię wysiłkiem zmyślnego kadłuba¹⁴
Zdobyc się na pieszczoty słodkie, jak czereśnie,
Których dotąd nikt nigdy nie oglądał we śnie!»

Erotyzm, Ciało

Ona mu się broni,
A on mówi do niej:
«Małoż¹⁵ ci pól człowieka, by stał się twym skarbem?
Chcę być drogą ci raną, wiernym tobie garbem!
Czyż próżni, którą nóg mych nieobecność tworzy,
Nie zapełni ból, miłość ni jęk mych bezdroży?
Śmiech mię bierze! O, gdybym ziemię nieobjętą
Mógł uderzyć raz w życiu zdrową, silną piętą
I widzieć, jak zdeptana pod stopą wygląda!
Śpieszno mi w nieskończoność! Wiem, że mnie pożąda
I bez wstrętu spożyje me łachy i żale.
Są gdzieś dłonie mi chętne i usta — korale,
Co od głów się przesuną w pieszczocie ochoczej
Aż do stóp, których nie ma! Niech wóz się potoczy
Na przelaj¹⁶ — tam, gdzie właśnie ode mnie z daleka
Ktokolwiek, zwierz lub robak, na mą miłość czeka!»

Przysięga

Marzenie

Rozpacz, Śmierć

Kaleka, Miłość, Marzenie

Ona mu się broni,
A on w zaświat stroni,
Ona go swoim czarem do bólu zachęca,
A on patrzy, nie patrząc, i korbę pokręca,
I odjeżdża — odjeżdża — gdziekolwiek — pośpiesznie,
Turkocząc i furkocząc, niezgrabnie i śmiesznie,
Odjeżdża, kalekując¹⁷, w poszukiwań znoje,
W kraje przygód miłosnych, w wieczne niepokoje.

Rozczarowanie, Błądzenie

¹⁴*kadłub* — ciało, tułów. [przypis edytorski]

¹⁵*małoż* — konstrukcja z partykułą *-że*, skróconą do *-ż*, pełniącą funkcję wzmacniającą. [przypis edytorski]

¹⁶*na przelaj* — najkrótszą drogą. [przypis edytorski]

¹⁷*kalekować* (neol.) — być kaleką. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z **Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur**.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na **Licencji Wolnej Sztuki 1.3**. Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w **Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur**. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/lesmian-zaloty/>

Tekst opracowany na podstawie: Bolesław Leśmian, Łąka, J. Mortkowicz, Warszawa 1920

Wydawca: Fundacja Wolne Lektury

Publikacja zrealizowana w ramach biblioteki Wolne Lektury (wolnelektury.pl). Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Hanna Zając, Marianna Czabator, Marta Niedziałkowska, Paulina Chormańska, Weronika Trzeciak.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przełącz 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przełącz darowiznę na konto: **szczegóły na stronie Fundacji**.